

městnanec nekoná práce po dobu podle okolností značnou. Okolnost, zda opominul po značnou dobu konati službu, jest posuzovati podle okolností případu (Sb. n. s. 1163), doba překážky může býti podle okolností značná, třebaž je poměrně krátká, tak na př. za čilé obchodní sezony, ledaže by zaměstnanec byl přece jen poměrně postradatelný a mohl snadno býti nahrazen jiným. Žalobkyně byla zaměstnána na velkostatku žalovaného a jest obecně známo, že sezona na velkostatech jest v létě, kdežto v souzené věci šlo o opoždění dne 2. ledna 1935. Žalobkyně byla po dobu dovolené zastoupena jinými zaměstnanci, zejména správcem a nebylo žalovaným tvrzeno, ani prokázáno, že by tento tak nemohl učiniti též dne 2. ledna bez újmy pro žalovaného, že zejména jeho přítomnost mimo kancelář byla toho dne zvláště nutná, že bylo tím něco promeškáno a nastaly nebo aspoň mohly nastati pro podnik závažné nesnáze. Žalovaná přijedši z dovolené teprve dne 3. ledna 1935 jednala proti výslovnému příkazu žalovaného, který jí nepovolil požadovanou dovolenou až do 2. ledna 1935 včetně, nařídív že má nastoupiti dne 2. ledna 1935 ráno, a celou službu podle toho zařídil. Neposlušnost jest propouštěcím důvodem podle § 34 čís. 4 zákona o soukromých zaměstnancích tehdy, zpěčuje-li se zaměstnanec trvale konati práce nebo podrobiti se zaměstnavatelovým rozkazům odůvodněným předmětem pracovního výkonu. Výrazem »trvale« nerozumí se jen časové trvání, nýbrž jde tu též o povahu odporu, t. j. ze zaměstnancova chování musí býti možno souditi, že není ochoten konati práce smlouvené nebo odpovídající zákonu. Stačí po případě i jediný případ, avšak musí to býti případ závažný, je-li z okolností trvalost zjevná (srv. Sb. n. s. 12921). Tomu však tak v souzené věci nebylo, neboť žalobkyně skutečně již 31. prosince 1934 odjela z domova, dne 1. ledna 1935 ráno byla v Brně a telegrafovala žalovanému, že přijede dne 2. ledna 1935 večer a že její opoždění nebylo svévolné, jsouc omluvitelné zvláštními okolnostmi případu. Překročil-li však zaměstnanec ojediněle příkaz, nemaje v úmyslu poškoditi zaměstnavatele, nelze z toho ani usuzovati, že se stal nehodným zaměstnavatelovy důvěry (srov. Sb. n. s. č. 447). Odvolacímu soudu nelze tudíž vytýkati, že věc posoudil nesprávně.

Čís. 15438.

Stavební družstvo jest oprávněno dáti výpověď z bytu členu družstva, jenž byl podle stanov povinen bytu »trvale osobně užívatí«, jest-liže tak nemůže činiti, poněvadž byl přeložen jako státní úředník na jiné místo, třebaž v bytě tom nadále bydlela jeho rodina.

(Rozh. ze dne 25. září 1936, Rv I 1651/36.)

Žalující družstvo odvolávajíc se na své stanovy, podle nichž nájemník musí pronajatého bytu osobně trvale užívatí, vypovědělo žalovaného z bytu, poněvadž byv přeložen na jiné služební místo těmto pod-

mínkám nevyhovuje. Prvý soud k námitkám žalovaného prohlásil výpověď za zrušenou. Odvolací soud ponechal výpověď v účinnosti.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Rozhodující otázkou v tomto sporu je, zdali hledíc k tomu, že ve sporném bytě bydlí dosud manželka žalovaného, lze míti za to, že byt tento obývá (užívá) žalovaný osobně trvale, jak to předpokládá ustanovení § 22, odst. 1 stanov žalující strany. Nemohly by zajisté v tomto směru vzniknouti žádné pochybnosti v tom případě, kdyby žalovaný s podržením svého dosavadního služebního místa v P. byl jen na přechodnou dobu služebně přidělen na jiné místo tak, že by se po splnění účelu přidělení měl opět vrátiti na své služební místo do P. Takovéto přidělení rázu pouze přechodného by se otázky jeho rodinného bytu po této stránce vůbec nedotýkalo a arci muselo by se míti za to, že dosavadní byt v P. osobně trvale obývá, když by jej obývala jeho rodina. Avšak tomu tak není. Žalovaný byl jako úředník státních drah se sídlem v P. přeložen na jiné služební místo, a to do jiné země. Podle dopisu ministerstva železnic nelze za nynější situace předpokládati, že by žalovaný byl v dohledné době přemístěn zpět do P. Z toho vyplývá, že tu nejde o přidělení na jiné služební místo jen na dobu přechodnou v tom smyslu, jako bylo doličeno, ale o přemístění rázu trvalého. A pohlíží-li se na věc s tohoto hlediska, nelze říci, že by žalovaný, který nemá své úřední sídlo v P. a není vázán bytem na P., naopak svým úředním zaměstnáním je povinen bydleti ve svém nynějším služebním místě daleko od P. (v jiné zemi), sporného bytu užíval osobně trvale, jak to vyžaduje ustanovení § 22, odst. 1 stanov žalujícího družstva. Posoudil tudíž odvolací soud věc po právní stránce správně, když vyslovil, že žalovaný neplní závazky ze smlouvy nájemní, ježto neobývá sporný byt osobně trvale, jak to stanovy družstva vyžadují. Rovněž jest souhlasiti s názorem odvolacího soudu, že se další podržení bytu žalovaným případně jeho rodinou přičítá vlastnímu účelu stanov, poněvadž by se tím odnímal tento byt jiným členům družstva, kteří jsouce svým zaměstnáním nuceni bydleti v P. bytu buď vůbec nemají anebo alespoň ne byt levný a zdravotně odpovídající, jak to předpokládají stanovy družstva. Nasvědčuje tomu i nájemní řád žalujícího družstva, který podle stanov upravuje podrobně zásady pro pronajímání bytu a který v § 4, odst. 3 takový případ, o jaký v tomto sporu jde, předpokládá uváděje, že uchazeči o byt, kteří v družstevních nájemních domech již bydleli a ze služebních důvodů byli nuceni přerušiti nájemní poměr, jsou při pořadí pro přiděl bytu postaveni na roveň členům bydlícím v družstevních domech, kteří podle odst. 2 téhož § mají vždy přednost před členy v družstevním domě ještě nebydlícími. Tím jsou zároveň rozptýleny i obavy dovolatele, že v případě, že by byl zpět přemístěn do P., by jeho oběť, kterou jako člen družstva přinesl, byla marná.